

AKATALPA

Ekim 2018 - Sayı 226

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

Cihan OĞUZ

ADİOS

Yok, ben bu dağın fiyakasını sevmedim
Bir suçu var ki tıraşlanmış tepesi
Kuş uçmaz kervan geçmez

Otobüs vites küçültmüyor bayır aşağı
Farlarında sise bulanmış akşam hikâyeleri
Kendini bir kazada unutmak istiyor

Kendimi de sevmiyorum sen yanımdayken
Çıkamaz bir sokağa bırakılmış taahhütlü mektup
Öyle diyorlar artık aşk için

Gececek bunlar, çok da tasa etme
Dibini görmek evlâdır kâbusun
Tası tarağı toplayıp cehennemi boylayacakla

Sedat ŞANVER

GÖÇEBE HÜZÜN

Kadınlar uğurluyor erkekleri, anneler oğulları
Kızlar, yiğit ve onurlu kardeşleri; yeni açmış bir gül
Var gücüyle koşuyor sonsuza yürüyen delikanlının ardından
Hatıralar bir başma, yağmur ve keder yolculuyor cenazeyi

Elden ele dalgalanıyor cesur bayrak ve bin yıllık intikam
yemini
Marşlar, sloganlar, kol kola girmeler; söyleyin nereye
gidiyor kafiye
Katilin adı ne ve neler oluyor tarihteki bu en lanetli günde
Kim sıkacak bizden sonra tahta çıkacak şehzadenin boğazını
Herkes niye bu kadar çok korkuyor kapıyı çarpıp giden
hükümdardan
Boşluğa bakan yetimler neden paylarına düşen her eziyete
razi

İçimde delice tepişen merak, aranızdan kim uğurlayacak
beni

Tahir ABACI

RAMPA

Tıknaç 1988'de köle bir akşam
Perdeyi araladım, rampa
Solu proleter Fikirtepe, sağı huzursuz Kalamış
Bakıştık yerinde duramayan Kayışdağı ile

- Bir gün, yükselip İstanbul'un üstüne binecekmiş
Anadolu tektonik tabakası -

Kayışdağı sırtlarında sönük yıldızlar
Gibi evler. Ezgiden kadehe sıçrayan çingı
Tutuşup küle dönen yüzlerden bir heykel

- Bir gün sarsılacakmış bu şehir
Yürekten daha mı çok? -

Bir gün gidecektim Kayışdağı'na
Biri oturuyordu akmayan zamanın kaynağında
Dedi "Yıllarca bakışıp durduğun yer bura
Yıllarca azar azar boşalttığın bakraç"

- Bir gün yıkılacak diyorlar bu şehir
Daha ne kadar yıkılır? -

Tahir Abacı, Ahmet Akarsu, Gülçin Yağmur Akbulut, Suat Kemal Angı, Ali Osman Avcı, Sevil Avşar, Meral Bağcı, Anıl Bayram, Dilek Bayram, Remzi Çatak, Ramis Dara, Erdiç Dinçer, Oresay Özgür Doğan, Orhan Emre, Osman Serhat Erkekli, Tolgay Hiçyılmaz, Nihan Işıker, Barbaros İrdelmen, Erkan Kara, Aytekin Karaçoban, Nevzat Konşer, Hüseyin Köse, Nisa Leyla, Esra Murutoğlu, Cihan Oğuz, Selma Özeşer, Ozan Öztepe, Muharrem Sönmez, Sedat Şanver, Ramazan Teknikel, Şerif Temurtaş, Gönül Tokayeva, Yeprem Türk, Muhammed Yakupi, Halim Yazıcı, Ümit Yıldırım.

Sevil AVŞAR

Fazıl Hüsnu Dağlarca: “Misafir et beni tanırım, ben kendi kâinatımı yaratana dek” demiş.

Bu cümleyle başladım yazıma, sonra dehşete düştüm. Bu sözlerin üstüne söz söylenebilir miydi artık? Cahil cesareti işte; söyledim. Şair kimdi? Şiir neydi? İnsanlar ve şiir nereye gidiyordu? Söylemek zorundaydım.

Şair, otoriteye karşı insan olmayı, birey olmayı, kendi kalmayı seçip itaatsizlik edendir.

İktidarın dayattığı kimliği reddeder. Şiir edebiyattan başka bir şeydir edebi reddettiği için. Özel bir üstdildir. Şair acısını dile getirmek; kendisi gibi acısı olanlara dokunabilmek, yalnız değilsiniz demek için yazar.

1980 öncesi halk çocuklarının “Devrim” diye büyüdü bir tasavvuru savunduğu yıllarda yargısız infazlar, faili belli meçhullerle savruluyorduk. Bu zor yıllara meydan okumak, zorluklara direnmek için de şiirler yazdık. “Il Postino” filminde “Şiir ihtiyacı olana verilir.” demişti Pablo Neruda sıradan görünen bir postacıya. Şiire sığındık. İhtiyacımız vardı çünkü.

İdeallerle umutların yüksek olduğu bir durumda hayal kırıklığı da yüksek olur. 1980 sonrası açık bir cezaevinde yaşadık. Uğradığımız yenilginin ardından çaresizlikle ihtiyacımız olan özgüven ve yücelme duygusuna cevap veren şiirler, şairler aradık umutla.

Büyük yıkımlardan sonra şiir insanlığın yaralarını sarmış, acıya dayanabilmeyi yenilgiye rağmen ayakta kalabilmeyi mümkün kılmıştır. 1980’lerden sonra imge arayışı sadece artistik bir tavır değil, yenilginin içe kapanmayla dile getirilmesidir. Maalesef imgeye dayanan şiirler kısa zamanda imge salatası haline getirilen sözcükler toplamına dönüşmüştür.

Sanayi Devrimi’nden önce ilkel-feodal toplumlarda dinsel birlik, klan ve aşiretlerdeki güçlü grup bağları insanlara güven sağlamakta, yalnızlık duygusundan korumaktaydı. Sanayi toplumlarında paylaşılanların azalması bireyleri içedönük kılmıştır. Enformasyon Devrimi’nden sonra gerçek dünyada yüzyüze kurulamayan ilişkiler, sohbetler birbirini tanımayan kişiler arasında, internet aracılığıyla sanal dünyada gerçekleştiriliyor. Yabancılaşma, iletişimsizlik yalnız insanları nihilizme, alkolizme, intihara sürüklüyor. Postmodern toplumun bireyleri gibi şairleri de yalnızdır. Sanayileşme döneminden önce modern anlamda “Yalnızlık” kavramını karşılayan sözcük bile yokmuş sözlüklerde. Enformasyon çağındaki saçmalık, hiçlik ve yapaylığa şiir zararlar, şiir okuyarak karşı çıkabiliriz.

Şair ve şiir vicdandır, itirazdır, muhalefettir. Adorno: “Lirik şiir, dünyanın şeyleşmesine ve burjuva ideolojisinin bu şeyleşmeyi gizleyip örtmesine karşı bir muhalefettir ve bunu açığa çıkarır.” demiş. Şair kuşatma ve dayatmalara teslim olmaz.

Küreselleşme; küresel ısınma; işsizlik; yoksulluk; göç; dinsel-etnik-milliyetçi eylemlerin ve gittikçe yalnızlaşan; ütopyası incinmiş insanın trajedisi yazılmaktaydı günümüze kadar. Bu gün internet çöplüğünde yüzbinlerce şiir arasında aradığımız gerçek şiiri bulma çabamız çöplükte elmas aramaya benzetilebilir.

Seksenli yıllardan sonra çok uluslu şirketler, dev iletişim sektörü hiç hazır olmadığımız bir altüst oluş yaratmıştır. Her türlü acının, kederin anlamına ve yalnız kalanlar, itelenenler, yok sayılanların trajedisine en uygun sesin şiir olduğu söylenebilir.

Yeni bireyi geleceksiz ve projersiz bırakan kültürün yarattığı umutsuzluk, şiirimizde hemen yerini alır. Küreselleşme politikalarıyla kapitalist dünyanın gittikçe daha da vahşileşen

ALİCE HARİKALAR SAVAŞINDA

uçsuz bucaksız buğday tarlası
ve pencere konan kumru

söyleyin bana neden çocuklar
önce ölür. kuşlardan bile önce

sizin savaşınız çok oldu sizin
savaşınızla artık çok oldunuz

hepinizin gözlerinden operim
ben gidiyorum harikalar
dünyasına Alice’in.

Nihan IŞIKER

MEVSİMLERİN ÖTESİNDE

seni aradım seni
dağlarca, nehirlerce
yıldızlara baktım
fezanın ötesine
bulamadım seni
ibrahimce sorguladım
yoksun hiçbir yerde

saldırısının, ulusların birikmiş sermayelerine el koyma girişimi olduğu anlaşılmalıdır ve şairler bu alanda toplumun vicdanı olarak bu konulara el atmak zorundadır.

Günümüzde anlamsızlık moda oldu. Nihilist ve anarşist bir söylemin felsefi ve ideolojik birikimini anlayamayanlar anlamsızlığı bayrak ediyorlar şiirlerinde. Oysa anlamsızlığın ne olduğunu söyleyen, anlamın asaletini gösteren şiirler yazsalar anlamsızlığa özenmek yerine metaforlarla vb söz sanatlarıyla çok anlamlılığa geçiş yapacaklardır.

Her şiirin bir önceki şiirin düzeyine ulaşması, mümkünse onu aşmasıdır ustalık. Dilde değişim, dönüşüm yaratmayan bir şiirsel söylem, şairin kendini tekrarlamasıdır. Şiir boşluklardan oluşur. Metinden atılan da, metine hiç sokulmayan da metine dahildir. Günümüzün ideolojisi hız ve tüketimi kutsal kavramlar haline getirmiştir. Buna bir karşı duruş oluşturmalı şiir. Bu da sloganlarla yapılacak bir şey değil.

Eliot, “Şiir düşünceden çok duyguya yaslanır, bu nedenle sanatların en ulusalıdır. İnsanlar başka bir dilde düşünebilirler ama ancak anadillerinde hissedebilirler” demiş. Hayatla, aşkla, dostlarla ilişkilerimiz internet üzerinden yürütülüyor ve şiir de bundan nasibini alıyor. Eskiden eli kalem tutan herkes şiir yazıyordu şimdi cebinde ekran taşıyan herkes şiir yazıyor. Gençlerin internette şiir yarıştırmak bir gelecek vaat etmemeleri çok korkutucu doğrusu. Ceplerinde ekran taşıyanların anadillerinde hissetmeyi unutmadıklarını umut etmekten başka çaremiz yoktur. Vaat edilecek bir gelecek de kâinat da kaldıysa eğer... 15.9.2018

HAİKULAR

DERİN HAİKU

Kıyısız deniz –
Ellerinde iskandil
Düşünüyorlar.

KIŞ

Elveda demek –
Bir başağı koparmak
Parmaksız elle.

KALP AĞRISI

Her gece bulut
Kaybettiğini sanıyor
Gökyüzünü.

DERE

Yaktı sigarasını
Kıvrılıp giderken
Yatağında.

GİDEĞEN

Son nefesini çekti
Dökülmeden önce
Denizine.

GÖL AYAĞI

Gideğen gitti
Geri dönmez bir daha
Karanlık sudan.

ATEŞ

O da yansın diye
Sımsıkı sarıldı ot
Başağına.

YAZ

Çarpıştı kumda
Başak ve ot yıldızı
Adları böyle.

ÖZLEM

Ağustos kışa komşu –
Yarısı rüzgâr
Yarısı dalga.

UZAY

Haiku olmak
Güneşe doymak
Seni seviyor gibi.

HAİKULAR

BİR

Son bir ritimle
Tüm arılar
Çiçeğe konuyor.

BİR AN

Islak zeminde
Sinirleri boşalmış
Kırmızı narın.

YUVA

Sekti çekirge
Karıncalar kaçıştı
Gözeneklere.

*

Ağlak kırlangıç
Emiyor ölümünü
Nurdan kedinin.

*

Aktı semaya
Unuttu ağır yeli
Pırpır kelebek.

*

Serçe uçarken
Kiraz ağacı kondu
Kasıklarına.

*

Parça ve bütünüm
Unutmayacak
Kaydedeceğim.

*

Gök çizilince
Eğri düştü sesine
Metal yıldırım.

*

Mızrak akıyor
Liri parlak Tanrı'yı
Esrik dağlıyor.

*

İçleri taşkın
Birbirlerine taşan
Selin kayığı.

ŞİİR İÇİN BİLİNÇALTI PARAGRAFLARI XVIII

Oresay Özgür DOĞAN

"Nasıl beceriyorsun, kötüyü böyle güzel göstermeyi?"
Shakespeare.

Sizi gördüm, oradaydınız, büyük ayrılıklar için. "Deniz kabuklarıyla" oynuyordunuz, herkesin içine kapandığı anlarda, "Ağzınızda denizin tadı." Ve sessizliğim.

Ben size "sözcük satmıyorum." Ben size anlam armağan ediyorum.

Kitaplığı ile başı dertte olana. Biz buna sanat adımı veriyoruz, diyene. Anlam yuvarlayıp kardan şiiradam yapana. Şiirsel uzamı kamulaştırma çalışmalarına. Taşkın ve aşkın manevralardan kalan şiirsel reklamlara. Denge disiplin kurbanlarına. Şairliğine şiirsel ağırlık bağlayana. Şiirsel etkinlik programlarının ağız laf yapmış şiirsel enstantanelerine.

Sözcüklerin burnuna halka takan şairlere. İlginç olamı soyarak kendine çıplaklık inşa edene. Saf ve uygun zamanlarda bağışlanmış sözcüklerle nitelik yüklenen okuyucuya. Bir gevşeme tekniğinden düşen dizelere. Havayı koklayabilen şiirsel öngörülere. Kendisini tanrının atadığını söyleyerek iktidarını yasallaştıran Hammurabi'ye. Banyodaki Venüs'e.

İyi okumalar ve yazmalar dilerim.

Günün sonunda yıkıcı sonuçları düşledim bir hazzın estetik duygusunu doğuran, ardından şiir için tumturaklı dokunmuş notlarını temize çektim.

"Kötülükten fişkırın lekeli dizeler" e içicil sözcükler seçtiler. Bugün, içim sevinçle doldu, kendimi bir kargaya benzettim. Aşkı ve tutkuyu çekip çıkardım eşyaların arasından. Kalabalıkların kâğıdından saklanıyor, "Yeni Cüceler ve Genç Eskiler" ile birlikte "Uzak Geçmişe" ait kavgalar.

Kendimden korktuğum için aynaya bakmadım. Entrika için şiirsel yetkinlikleri güncellemişler. Yine alışkanlıklarını besliyor, Biçim Hırsızları, akşama yorgun düşecek olan. Aforizma ağacı şairler mevsimin ilk meyvelerini vermeye başladı. Şiir için bir özetin dinginliğinden çıkan kafalı erkekler kafalı kadınlar akrabalığı. Ruh için ev hapsi.

Evet, önemli konular, raks ediyor büyük aşkın içinde.

Zamanı geldi: Korkunç şairliğimin tarihini şiirin kaldırma kuvvetinden faydalanarak yüzen sezgili pencerelere açtım. İncelikli bir vefa duygusuyla selamladım, zamanın ve mekânın antikçağ düşünürlerini, alacakaranlıkta kanat çırpan.

Zamanı geldi! İçi boş şiirsel bir saygınlık için şiirsel olayların sıradan sözcükleri olgunlaştırdığı bir ana yakalandım. Tutkularım vardı o zamanlar, depresmiş aklımla "ölümsüz bir güzelliği" arıyordum, akıl alır tümcelerinin içinde kalmıştım, hâlâ saati kuran, zamanı büyüten, "Kimi kez ansızın beni

büyüleyen." Hisliydim. Günler böyle geçip gitti, işte. Hep şiir için.

Sıkıldım kendimden, öteki benim ağır yükü tutkularından, bu gülünç işler saatlerinden, bu dengesizlikten, bu kaçık kavrayıştan, bu koruyucu ustan, bu vahşi doğa fotoğraflarından.

Bir ara çağın şiirsel ruhunu yakalamak için yine usanmadan aklımla avlusunda:

Mağarasından çıkan yarasaları, bir aşkın enkazında gezinenleri, bir kaşık suda şiir yüzdürenleri, takıntı için teorik bir gerilimden düşen şairane bir bölütü, uzun yolculuğa çıkan ısmarlanmış bir acıyı, sağırlar diyaloguna üzerlik kurusıkı ciddiyet manevralarını, sözcüklü sözcüksüz ip atlanmış dokundurmaları, sırtlanmış tabuları, yasak için saflaştırılmış bir saplantıyı, "Ateşin gözleri, havanın burun delikleri, suyun ağız, toprağın sakalı" na tırmanan uyumlu tuhafıkları, çarptım, topladım, çıkardım.

Bildiğiniz sosyal korku işte! Bir şiirsel boşluk, gıdık tüyü kabarmış. Zaten bir süre sonra, keyfini çıkararak ham korkunun verdiği huzurla hiçbir şey hissetmiyorsunuz. Sonra sayfada boş kalan yerleri de düşünüyorum. Şiire hazırlık.

Bir ara küçük bir not yazıp, "Geleceğe kaldım mı?" diye bitirerek, tarih de atarak, koyup şiirsel bir şarap şişesinin içine denize atmayı da düşündüm. At onu yıprat, ey falez kaçkını!

Simgesel duruşuyla ıslık çalan şık göndermelerle kurgulanmış bir keşmekeşin içinden çabucak ve sağ salım çıkan inceliğe bir, iki, en fazla üç heceli, kendinden kurtulmak için bir iyi akşamlar bunalımını renklendirmiş sözcüklerle teşekkür edeceğim. Limonlu bir akşam çayı, demirbaş numaralı sıfatlı bir baskın kapris, sıkıntının hararetini alacak. Ben, kuyulardan" çıkıp, "Kış Rüzgârlarından" geçerek yerli yerinde bir algıyla küçük mavi yaşlı büyücü bir kalbe yürüyen kalıplaşmış yaratıcı bir kuşkunun alayımı. Güzel. Lütfen devam edelim. Evet, hep şiir için işte!

Peki. Ey sevili şair! Siz hiç düzenli olarak zekâsı fındık kıran yamalı egonuzda bindirdiğiniz açlık dürtünüzün sözcüklerini terbiye etmeye çalıştınız mı? Ayrıca bu multidisipliner ölçeklendirmenin üst üste gelerek varlığını etkileyip sevinç yaratacak şiirsel eylemlerle ilişkili olduğunu,

Veya okuduğunuz, okuyacağınız kitapların, çalışma masanızdaki, müşkülpesent düzeninin tasarımı için, zihninde canlandırma gücünü pekiştirmiş bir iç mimarla anlaşmanın uygun olacağını düşündünüz mü?

Ve eyleminin sanatsal değerini fotoğraflarıyla da yansıtabak bu tür girişimlerin genç aklı, karakışı tarafından kuşatılmış ilkbaharı da sevindireceğini umdunuz mu?

Bir ara görüntü, varlığı yeniden doğurdu mu, insanın, kendini yeniden sevmesi için?

Bir ara, elbette şiirsel görevdeşlik yaratacak çok önemli şiirsel meselelerin küçük bir paragrafı için "Süreya"yı iki 'Y' ; entelektüeli de iki 'L' ile yazmayı aklınızdan geçirdiniz mi ve akabinde kendinizi, incelikli bir kınama avlusuna itip kendinizi eleştirmeyi?

Bir ara, kendini, kendine anlatan erken dönem bazı şiirsel sonuçların üflenmiş ideal çözümlüklü liberal yapılanmasının...

Neyse ya, canım kahve içip, şarkı söylemek istiyor. Belki birazdan ay tutulur, geceye heyecan salacak olan.

Ah sevgilim, mizaç uyuşması diyelim bu yenilgiye. Yakalanmışız, bir anlamsallık oluşturan tutsak yazıldığımızı bekleyişe. Bazen, hayır bazen değil, çoğunlukla, okuyabilenin kavrayışına çağrışımlarla hamak kuran anlam, haz vermeli yalnızlığa. İfadenin sıfatlarından arınmasına çalışıyor, uzama uzam ekleyen.

Kimi seyrediyor, kimi yıkanır, kimi kulaç atar. İpin ucunu arıyor sözcüğe sözcük fısıldayan. Varlığa pay çıkarmak için ev yapımı hüznün kuranlar. Anlam yoğunluğu yaratacağım diyerek konu komşu sözcükleri birbirine ekleyenler. Ama işine gelenin yanında duranlara da hak vermek gerekiyor!

Yozlaşma ve çürümenin estetik sayfalarında, özneler bölünerek, birbirine çoğalıyor. Bir noktada durdum ve çoğunluk demirbaşın kendilerine şahin şiirlerini okumaktan sıkıldığım için bazı dergileri almamaya karar verdim.

Sonra oturdum ve işin ehline odaklanan hikâyelerden düşenler için bir kastın içine yuvalanan cazibenin cümle içinde kullanabildiği çoktan seçmeli aşkın dalga boyuna deniz arayan yerleşik ve alaylı bir saygınlık için çapa paragrafını senin için yazdım.

Şimdi yine zamanla ve mekânla paylaşmak için uzun upuzun zaman önce yazdığım üzere bir defa daha derim ki:

Yani sırında çatlaklar oluşan büyük aynaya yapılan yamalar ısıll ısıll iktidarını perçinliyorken gelişigüzel bir şeyler söylemek gerekirse,

Yani toplumsal kurumların kapısını açarak hazırlanan yaşam biçimleri üzerinden iz sürmek marifetiyle gelişigüzel bir şeyler söylemek gerekirse,

Yani çırak diplomalı zekâsını kalıplaşmış tutumlar içinde iğdiş edenin cırcır böceği ötüşlü yalnızlığına dair gelişigüzel bir şeyler söylemek gerekirse,

Yani var olan açmazları örtbas etmek için yaralara yeni bir kabuk örerek, farklı yüzle ortaya çıkmanın susuzluğa çare olmadığını bilmeyen kınalı imeceye gelişigüzel bir şeyler söylemek gerekirse,

Yani kâğıt üzerinde kurulmuş dengenin bütün üzerinde uygulanabilecek bir modele can vermediğini belirterek gelişigüzel bir şeyler söylemek gerekirse,

Yani "Arındırılmış Varlık" hayalciliğiyle yoğrulmuş boş kafalar, büyük menfaatlerin bekçiliğini yaparken...

Yani bu manalı gecesine mum yakan rafyalı bilmeler kendini okuduğunda,

Yorum ve eleştiri hayatı karşılayamıyor.

SOYKA*

Kırkında kırık yirmilerin telaşı balkıyan yüreğinde
Bu kanayan dizler eşyada eşya gibi savrulmaktan oldu
Kayıp durdu yaz incesi seslerin üstünden hep, yerini bulamadı
Nere gitse yakasında solgun bir gülle yalnızlık kokan
Tene atıldığı sanılan çizikler kalp cidarındaydı
Çok derin bir kanamaydı ağır inanç kızılığında

Ne giden ne de kalan biriydi yağmurlarda
Daltaban bir yalnızlığı, yılbaşları kadar bekardı
Döndü mü Mecnun'a dönen filizkiran koparan
Çöl ebrusu ten diyarı yaşamalardan geçti
Arzunun çukurunda koruktan hevesler bırakarak
Kuma yazdı kendini kıyıya vuran sestem

Soyka bir emanetti hepsi gözler yüzler dudaklar
Perçem vermiş güz dalında kumda çiçeğe durmuş bir aşkı
Düzyazı bile değildi şiire durakları hiç yoktu
Yüklemleri yorgunluktan üst üste yığılı bir deste kâğıttı
akşamları
Sabah desen pürtelaş aynalar mahza karanlıktı
Çok mağlup bir hayattı pehlivan minderinde

Ardında İzmir'lerden misk kokular körüklü sevdalar bırakarak
Çıngıraklı intikamlar biriktirerek kavı yıldıran bozma
Vakitsiz gelen sevinçlerden dişli korkular
Geçerek gece yarısı en kıdemli darbeler arasından
Kuma vardı taştan kopup sudan bahanelerle

Ölü çıktı, kırkında bir hecesi düştü akıllardan
Mezarı çok sığ kazmışlardı iyi boylayamamışlardı
Ağzı körelmiş kürekler alacakaranlıkta
En damarlı yerine rastlamıştı kurumuş toprağın
Ölü çıktı, geçip gidebiliriz artık en-geniş-açılı-kapılardan
Kırışmış duygularımızı kuru temizlemeye bırakarak...

20Temmuz - 2 Ekim 2018

* TDK: ad., "ölünün üstünden çıkan giysi."

Bu acımasız mevsimsel durumlara da hüznün yetiştiremiyorum. Yoksa sinir mi olmalıyım? Aklımda, anlam sihirbazı sevgilime yazdığım ilk şiir. Çıkarıp el işi örtülü sandığından, okuyorum. Ah, yüzümde o utangaç albino. Sonra yine kar, yoldan çıkaran. Bu defa aklıma estetiği sezgisiyle ışımış bir şiirim geliyor, onu da önce kendime sonra yakın çevreme okuyorum. Evet, allak bullak ortalık. N'olacak şimdi, beni teslim alan, yaramaz, bu karakış oyunları, hep çağırın!

Neyse ya! Şairin Résilience yaşa diyelim bu dalıp çıkmalara. Ben işime geri döneyim. Bi yalnızlık daha!

DEĞİNMELER

Ramazan TEKNİKEL

AH ŞU TOPLU ŞİİRLER

Şairler daha önce yayımlanmış kitaplarını toplu şiirler adı altında mutlaka yayımlamalı mı? Bu bir olgun şairlik, usta şairlik göstergesi mi? Ahmet Erhan dışında sanırım ellisini devirmeden hiçbir şairin toplu şiirleri yayımlanmış değil. Toplu şiirler yayımlamak “Şiirimi yazdım, unumu eledim, kalemimi, defterimi dolaba koydum...” demek mi acaba? O zaman toplu şiirleri yayımlanan şairler artık şiir yazmasalar mı? Toplu şiirler yayımlamak şüara içerisinde öylesine yerleşti ki taşrada adı sanı duyulmamış şairler bile kendi olanaklarıyla toplu şiirlerini yayımlar oldular. Yetmişini çoktan aşmış bir şair kendisinin de bir toplu şiirler kitabının olması için çırpınıp duruyordu. Yaşça kendisinden çok gerilerde olan birçok şairin toplu şiirleri çoktan çıkmıştı. Bugüne değin kendi parasıyla bir düzineyi aşkın şiir kitabı çıkarmıştı, kendisinin de bir toplu şiirler kitabı olmalıydı. O yaşlı haliyle yayınevlerinden birkaçının kitap basan tanıdıklarının kapısını aşındırmıştı ama hayır olacak gibi değildi. Bunu bir emekli aylığıyla karşılayamazdı. O gün onu toplu şiirlerini çıkaramamanın ezikliği içerisinde buldum. Dilimi kaldırıp da bir düzine kitabını zaten kendi kısıtlı olanaklarıyla çıkardın ne gereği var şimdi toplu şiirler diyemedim. Desem, elbette daha çok yıkılacaktı. Toplu şiirler çıkarmak sanki şairin bütün kitaplarına “sen de bu toplam içerisinde yer alacaksın, buna mecbursun” der gibi geliyor bana. Oysa her şiir kitabının kendine özgü bir kapak düzeni, kapak resmi, anısı, sayfa düzeni, her şeyden önce bir özgünlüğü vardır. İyi ama toplu şiirlerde bu kitapların bu özgünlükleri hiçe sayılmış olmuyor mu? Yoksa hiçbir zaman bir toplu şiirler kitabım olamayacağı için mi böyle düşünüyorum. Kim bilir belki de toplu şiir çıkaranlara imrendiğimdendir. Doğrusu bunu ben de tam bilemiyorum, gerçekten böyle mi düşünüyorum, yoksa toplu şiir çıkaranları kıskanıyor muyum? Aslında bu toplu şiir çıkarma isteği şairlerin çok şiir yazmalarına, çok şiir kitabı çıkarmalarına da yol açıyor olabilir. Öyle ya şairin en az beş altı kitabı olmalı ki toplu şiirlerini çıkarmaya girişsin. Beş kitap diyelim seksen sayfadan dört yüz sayfa eder. Dört yüz sayfalık bir toplu şiirler kitabı da çok sayıda şiir barındırır herhalde. Daha iki üç kitabınız varsa toplu şiirler için yeni şiirlere yeni kitaplara gereksinimiz var demektir. İyi ama bu da şiir enflasyonunu tetiklemez mi? Şairler bu toplu şiirler kitabı çıkarma sevdasına kendilerini fazlaca kaptırmasalar mı? Yeri gelmişken yazayım. Bir dergide okumuştum: Taşrada bir şair kendince bir yenilik yaparak, önce 460 sayfadan oluşan toplu şiirler kitabını çıkarmış, daha sonraki zamanlarda ise kitaptaki şiirlerden bir bütünlük oluşturacak şekilde küçük oylumlu kitaplar çıkarmış. Her şeyin bir ilki var diyelim.

ANADOLU HANGİ ŞİRDE?

Anadolu’yu anlatan sayısız şiirler yazılmıştır. Anadolu’nun güzelliklerini vurgulayan, göz önüne seren şiirlerin yanında Anadolu insanının yaşadığı zorlukları anlatan şiirler de yazılmıştır elbette. Bir ara edebiyat araştırmacısı bir dostum Anadolu ile ilgili yazılan şiirleri derleyerek bir kitapta toplamayı tasarlamıştı, ancak bu konuda o kadar çok şiirin yazılmış olduğunu görünce, ne kadar derlese de ulaşamayacağı şiirler olacağı düşüncesiyle vazgeçmişti. Oysa o haliyle bile 100’ün üzerinde Anadolu’yu anlatan şiire ulaşmıştı. Bir gün bir

yakınının liseye yeni başlayan oğlu karşıma geçip önce Dağlarca’nın Kızılırmak Kıyılarında şiirinin şu dizelerini okudu: “Kardaş, senin dediklerin yok / Halay çekilen toprak bu toprak değil / Çık hele Anadolu’ya / Kamyonlarla gel, kağınlarla gel gayrı / O kadar uzak değil /.../ Parça parça yarılmış öküz ardında / Parmağı üç pare, tırnağı ak değil / Utanır elin ayağın / Korkarsın yakından görsen / Eli el değil, ayağı ayak değil.” Sonra da M. Faruk Görtünca’nın şu dizelerini: “Sen ne güzel bulursun / Gezsen Anadolu’yu / Dertlerden kurtulursun / Gezsen Anadolu’yu. / Billur ırmaqları var / Buzdan kaynakları var / Ne hoş toprakları var / Gezsen Anadolu’yu.” Sonra merakla sordu: “Şimdi Anadolu bu şiirlerin hangisinde?” Ben de ona şiirlerle yanıt vermeliydim. Örnekleri daha da çoğaltarak, önce Cahit Külebi’nin Sivas Yollarında şiirinin ilk dizelerini okudum: “Sivas yollarında geceleri / Katar katar kağınlı gider / Tekerleri meşeden / Ağız dil vermeyen köylüler / Odun mu, tuz mu, hasta mı götürürler / ...”, Özbek İncebayraktar’ın Türkiye’de adlı şiirinin “Sevdan ile sarhoş oldum Türkiye’de / Aklım aldın bir hoş olum Türkiye’de” dizelerini, son olarak da Adil Turan’ın yine Türkiye’de adlı şiirinin ilk dizelerini okudum. “Vurulmuşum toprağına taşına / Yerde gezen, gökte uçan kuşuna / Baharına, yazına, karakışına / Vurulmuşum. / Eli kalem, eli kazma, eli kürek tutan / Yüzü toprak kokan. / Sınırlarda omuz omuza yatan insanlarına...” Sonra da onu karşıma alıp, “hadi şimdi sen söyle Anadolu hangi şiirde?” dedim. Sahi Anadolu hangi şiirdeydi? Zira okuduğumuz bu şiirlerin hepsi de bir şekilde Anadolu’yu, Anadolu insanını anlatan şiirlerdi. Sonunda şu karara vardık: Anadolu bu şiirlerin hepsindeydi.

ŞAIRİNİ GEÇEN ŞİİRLER

Bazen bir şairin adı geçince hemen çok bilinen bir şiirini anımsarız. Yahya Kemal adını duyunca Sessiz Gemi’yi, Ahmet Haşim’den söz edilince Merdiven’i. Cahit Sıtkı’yla Otuz Beş Yaş şiiri neredeyse özdeşleşmiştir. Orhan Veli; İstanbul’u Dinliyorum, Tanpınar; Bursa’da Zaman, Turgut Uyar; Göğe Bakma Durağı, Edip Cansever; Çağrılmayan Yakup, Attila İlhan; Ben Sana Mecburum şiirleriyle anımsanır ilk başta. Örnekleri çoğaltabiliriz elbette. Cahit Külebi’nin adı geçince Hikâye, Ahmet Muhip Dırnas’tan söz edilince Fahriye Abla’yı anımsarız? Dağlarca adı geçince de Kızılırmak Kıyılarında şiirini... Şairini geçen, şairinin ismini gölgede bırakan şiirler de vardır: Hepimizin bildiği Hancı ve Kışlada Bahar şiirlerini duyduğumuzda, şairinin Bekir Sıtkı Erdoğan olduğunu çoğumuz anımsamayız belki de. Çocukluğumuzdan beri Bu Vatan Kimin şiirini çoğumuz biliriz de şairinin Orhan Şaik Gökyay olduğunu bilmeyiz. Yine altmışlı yetmişli yılların o ünlü Anayasa şiirinin de şairinin Şemsi Belli olduğunu bilemeyebiliriz... Öte yandan şairlerin özellikle bir iki dizesi çok daha öne çıkan şiirleri de vardır. “ah, kimselerin vakti yok / durup ince şeyleri düşünmeye” dizelerini duyduğumuzda bu dizelerin Gülten Akın’ın dizeleri olduğunu hemen anımsarız da çoğu kez İlk yaz şiirinde yer alan dizeler olduğunu bilemeyebiliriz. Dört yüz beş yüz sayfalık toplu şiirlerini çıkaran ama tek şiiri hatta dizesi bile belleğimizde yer etmeyen nice ünlü şair var. Yazının başlığına tersinleme olsun diye söylersek, tek dizesi dahi kendini geçemeyen nice şair var...

SİTEM

“Ben bir başkasıdır” -Rimbaud

Sözüne kandım Rimbaud,
beni bir başkası yaptım.

Nasıl bir iştir ki,
bir başkasıyla yürüdüğüm aynı yol
aynı yere çıkmıyor?

Aynı sözcüklerle konuşuyoruz,
bende başka bir başkasında başka anlamlarla yüklü.

Ben bitirmek isterken şiiri
sürdürmek istiyor bir başkası.

Nice savaşlar başlatıyoruz
onca barış antlaşması imzaladıktan sonra.

Aynı dil ordusunun askerleriyken
kurşun sıkıyoruz birbirimizin ayaklarına.

Kâhin ben olmak istiyorum,
nasıl kaptırırım kâhinliği bir başkasına?

Nasıl yapmalı,
sorduğum soruları
benim gibi yanıtlamazken bir başkası?

Katlanamam bir başkası yaşamaya başlarsa
ben öldükten sonra.

Sözüne kandım Rimbaud,
o günden beri dilim
cehennemde bir mevsim.

**11
EVİM**

evi ev yapan içindeki gürültüsüdür...

benim rüyamda bir evim vardı
bir uyandım yok olmuş
baktım bir kapının önüdeyim
ayağımın dibinde eşyalarım
evim içerde kalmış

İKİ ŞİİR

**YALNIZLIKTAN KURULAMAMIŞ
CÜMLELER**

akşamları uzanıyoruz yeni sulanmış bir çimenliğin kokusuna
ben ve yalnızlıktan kurulamamış cümleler

günün nasıl geçti diyor bir tanesi
yüzünü seçemiyorum nasıl akşam

bir başkası ayaklarını uzatıyor huzursuzluğuma
dizlerim beni artık anlamıyor demek bu
ne utanç verici hâlâ hayattayız

daha önce hiç görmediğim biri var içlerinde
bir kıpırdasa öylece tanıyacağım onu
sanki altyazılı kısa filmler gibi oturuyor gölgemle
ve yeni bir huy diye açıyoruz sesini kalbimizin

çoğu zaman açıklanamaz bir cümledir hayat
herkesin

**KONUMUZ BU DEĞİL DENDİĞİNDEKİ
KONU**

köpeği gezmeye çıkarmalısınız tabiat beklemez

sanıldığının aksine insanlar hep sandıkları gibi

gündüzleri iş icabı bir uğraş dönüp durduğumuz

uğradığımızı gösterir lokantalardaki garsonlar

elleri hiç bitmeyen sürrealist bir tablo

eriyip çorbamın içine düşen

ve bunlar da hayalkırıklıklarının bıyıkları

ayıklayıp koyuyorum tabağın kenarına

sonra gezmeye çıkarmalısınız çocuğu

gölgelerini hep anneleri giydirir

ve bir kol boyu kısaltığına şahidiz dünyanın

pencereleri muğlaklaştıran bir bakış açısı

mutluluk kerevizlerin pazar tezgâhlarına yaptığı şaka

korkunç ve üzücüydü

eve hiç dönmeyişiniz.

Yeprem TÜRK

YAĞMUR YAĞMIYOR, YAĞMASIN,
BOŞ VER

&

Ruh, bedene dönüşmüş gibi modern insanda. Ruhların artık obez kalçaları, geniş omuzları var. Ten, ruh gibi hareket ediyor. Sonsuzca, bitimsizce ve sınırsızca yaşamak istiyor. Bu nedenle önüne ne gelirse para, şehvet, eşya pervasızca tüketiyor. Bu da kendisini arzuya gösteriyor. Oysa ruhun inançla coşan neşe âlemini, tenle ateşlemeye çalışmak, tütünsüz-afyonsuz metafiziği reddedip, alkole ve nesnelere şehvet pazarına düşmek anlamına geliyor. Ruhta karşılanmayan ihtiyaçlar, beden omuzlarına yüklenmiş durumda. Bedenler göğşe, yıldızlara değmek için nafîle kollarını uzatıyor. Ve bu işleyişten hastalıklı, kriminal kişiliklerimiz ve vücut tiplerimiz ortaya çıkıyor.

Ve artık insan elini neye atsa, ne inşa etse kriminal bir yapıya hizmet etmekten başka bir iş yapmış olmuyor. Şahsiyetler özden ve ruhtan uzak olunca, arzulara amade kalınca, onun cemaati de, tarikatı da, sözü de, arkadaşlığı da kriminolojik hale geliyor.

Aslında çağımız başlı başına kriminal bir çağ desek yeridir.

Bir şiirimde de dediğim gibi eskiden kanaat ve söz; Tanrı'nın feneriydi. Yolu aydınlatırdı. Şimdi insanların önüne tutulan lambalar karanlık yayıyor. Görüş alanını kapatıyor. Şeytani bir tonlamaya bürünüyor. İşte bu da kriminolojik aydınlatma oluyor.

&

Modernite ve biz, acayip bir şeyiz. Artık çağ ve biz birbirimize o kadar benziyoruz ki. İnsan olarak, onu kendimize benzetemedik, bari biz ona öykünelim, aradaki mesafeyi parlak ama bir şey anlatmayan resim uğruna kapatalım, dedik. Hakikaten de modernite, insana devamlı açıklar, sızıntılar hissettiren ve bunları kapatırmak isteyen bir ayar veriyor. İnsanımız ve çağımız, bir anlığına kendi haline kalıvermesiyle hakikatin perdesi hemen yırtılıyor. Modernite ve biz, bu anlamda, sürekli sprey ve imaj desteği isteyen haliyle, diri vücudu ve siyah saçlarıyla hayata tutunan ama bir gün ıssız bir adaya ya da bir karakolda üç beş gün konaklamayla, bakımsızlıktan bütün ak saçlarıyla ve yıpranmışlığıyla ortaya çıkan ademoğluna çok benziyoruz. Gerçekten ben, modernizmin gerçek halini görmek için onun bir adaya düşeceği ve ıskartaya çıkacağı günü ısrarla bekliyorum.

&

İlimler birer sanattır. Toprak ilmi, aynı zamanda toprağı bilme sanattır. Hayvan ilmi, hayvanları öğrenme, anlama sanattır. Ama bir de bilme, öğrenme sanatı vardır ki, işte bu da uygarlıkların ve medeniyetlerin bir şeyi bilme felsefesini ortaya koyar.

Her ilim ve bilimin sanatı, Farabi'nin dediği gibi her medeniyette farklı neşet ediyor. Biraz da toplumumuz kendine has bilme şekliyle bir millet oluyor. Ve her millet, kendi ilim şeklini, duygusunu ve irfanını harekete geçirdiği sürece mutlu kalıyor.

yırtılıp gidiyor yüzün
beklerken pundunu içimizdeki vahşi siren
bir zarın denk düşmesi değil miydi son
esmer ve soğuk hep düşüş
jilet gibi keskin ilk söyleyişte
özürlü bir dilemek, yeridir şimdi
alışılmış tenine dokunursun
bir çimdik, bir ısırık bileğinde
bütün uzuvlarında seğrili gecikme, saati çeyrek geçe
varsan uğultulu bu hiçlikte, sonsuz
oradasındır

*sevinebileceğim bir bavulu yoktu babamın
annemin sandığında unutulmuş
çiçekli bir basmada bütün dünya
dönüp duran
dokuyup bozarak, buradaydım
bütün oyunlardan çıkarıldığında bir kız
içimin dehlizlerinde en karanlık
kuyusunda hınca hınç
öfkesiz dimdik duruyor hâlâ
sana söylenemeyenler, es geçilenler, geri dönmeyenler,
yüzünden düşenler, zor oyunu bozuyor*

yazmak şahit olmaktır, diyorum, en çok
bir açmazı aralıyor söz
"yavaş yavaş ölürlere" demişti Pablo
istikamet neresiydi
sen söyleseydin
bir konuşsaydın
duyulsaydı sesin

yolu böldük ayrılıp şahdamarımızdan
en kirlili ve en kilitli hislerle seviştik
üçümüzde yalan yok; sen ben ve maskemiz

ben hep,
hep böyle, bütün yolları avuç içim gibi
sokaklarımda kol gezen ölümler, veda kokusu

bizi bırakma,
iki iyi adam
dört iyi kadın yeterdi şahitlik için,
iman ederdik bir kez daha Ya Rabbel-Âlemin.

Aslında kendi idrak biçimini ve biçimini devreye sokamayan toplumlar, kuru bir taklitçi zihniyetten ve bazen de devşirilmekten öteye geçemiyor. Bugün, ülkemizde bilim mutsuz, ilim sanatı kuru ve çocuklarımız okula gitmek istemiyor.

Çünkü milletler kendi bilme şekliyle akılda, bilgide, teknikte huruç ederse mutluluğu ve şevki yakalayabiliyor.

YOLDAŞIN AĞIDI

I

uzun yoldan geldim
dineldim
dineldim
de
farımadım

bol ağılım çobanıydım
huzurda ilendiler bana
farımadım

filizlendi buğday başağım
suvattaydı o
suyun kalabalığıyla
kırın kalabalığıyla
suvattaydı
anasız babasızdı o
cellattı!

(avcı ne yaptın
hangi habis dudaklar
fısıldadı kulağına
tuzağını kurdun
bu kaçınıcı yuva bozduğun)

II

sen
kesif cevhersin gökten inen
sen yoldaşsın gönderilen

gel
katran ağaçları devirelim seninle
gel
tufanı ateşi savuralım seninle
dineldim
dineldim
dineldim
de
farımadım

(neden yelyorsun bu kadar
neden evmektesin
orman bekçisi umuzganmaz ki
dağların çocuklarına oyulgandın
hemen)

III

ufukta
nehir boyunca uçar turna kuşları
bizim için
katran kokuları taşır ester katarı
bizim için

geç kalmadı geldi kara günlerin çerçisi
geç kalmadı geldi güzel günlerin gecesi

RUHLAR DENİZİ

Ruhlar denizinde
Düşünceler ülkesi ile
Duygular ülkesi komşu
Hem dost hem düşmanlar

Düşünceler ülkesi prensi
Yakışıklı cesur duygusuz
Duygular ülkesi prensesi
Güzel alımlı düşüncesiz

Prens diyor oturup düşünelim
Bırak duyguları mantıklı olalım
Prenses diyor seviyorum isterim
Bırak düşünmeyi isterim ben isterim

Ruhlar denizi, karanlık fırtınalı gecelerle
Rüzgârda savrulan kızgın küllerle
Yıldırım ve şimşeklerle süslenmiştir
Engindir asla durulmaz...

dalımı ayaz vurdu
yağı geldi beni soydu
avcı tuzağını kurdu
kappi
kappi
dedim
ilendim:

sen soğukta ısıtmayan ateşsin
sen duvarsız kapısız sığınak
sen altındakileri ezen çatısın
sen uzun yolculukların susuz kuyusu
sen sahibini sıkın ayakkabı
sen deniz kumundan yapılmış binasın

ilendim
ilendim
ilendim
de
yetemedim:

bulaşık suları için
mezbele yiyeceğin olsun
yattığın yer sokak
durduğun yer duvar gölgesi olsun

sarı denizin kavuzlansın
toz evinde ışığın olmasın

avcı tuzağın boş çıksın
simli yüzün gülmez olsun!

Gönül TOKAYEVA

Merhaba Yavi,

Neden şiir diye soruyorsun.

Ben de sana soruyorum neden şiir değil?

Gün ağardığında değil de sen uyanıp gözlerini açtığında avluma kahve, Ege'nin koynundan değil de senin teninden iyot, kulağının arka sokaklarından ıtır kokuları yükseliyorsa, neden şiir değil?

Ondördüne yenice basmış bir kız çocuğunun eline ondört yaş şiiri bulaşırsa, onaltısında liseli genç bir kız edebiyat öğretmeninden etkilenirse, otuzlarında hayat labirentlerinde peynir avına çıkmış bir kadın şiir adamlardan biriyle tanıştırsa, kırkına geldiğinde aşkın bile şiir olduğunu anladiysa, neden şiir olmasın Yavi?

Delicoş akıyor kanım 'sen' ırmaklarında Yavi. Bak bu bir şiir. Tanıştırayım. Yüreğin de rengi olur. Sen bana bakınca pembe oluyor örneğin. Kanımın mavi akması, gönül ağacımın yeşermesi de şiir Yavi. Tanış şiirle. Zararsızdır. Kendi hâlinde diyemem ama bak. Kendine has çılgınlıkları vardır. Kırpiklerinden aşağı yürek uçurumuna atlayıverebilir her an.

"Gidişin bile ayrı bir güzeldi sevgili" dedirtir şiir. Nasırlı anarşist ellerine korsan çılgınlıkları attırır, avuçlarına bir ülke kurar, yüzünü çiçekler, gözlerini şahinlere yoldaş yapar. Hırsını alamadığı zamanlar da şiiri dayar şakağına, içini acıtan insan lekesi bırakır kalbine. Şiir civa gibidir, ele avuca sığmaz. Kapıdan kovarsın bacadan girer. Uykularını rehin alır, birkaç dize fidyeye de kurtulamazsın, rüyalarını da ister.

Çok yorgunsun, tahmin edebiliyorum. Bu saatte kafanı şişiriyorum. Son bir şey daha, sonra uyuyabilirsin.

Hiçbir zaman dönmeyeceksin biliyorum.

Giden bir insansa geri dönmez Yavi. Ama şiir döner. Yirmi yıl sonra bile gelir seni gece yarısı böyle bulur!

Huzurlu uykular Yavi. Yürekçe kal...

Günaydın Yavi,

Kuşların düğün yaptığı, nazlı gelinler gibi süzülerek gelen bir güne hazır mısın? Gerçi akşama kadar kürek çekeceksin. Hayata şakımayı pek bilmezsin sen. O yüzdendir şiirden anlamaman. Duyguların cebi delik bir fakir çünkü!

Şiir, lirik coşkusuyla bambaşka dünyalar yaratan, müzik ve öykünün dansıdır Yavi. Kendine küs bir dağda kavakların gökyüzünden yel aşırıldığını, eflatun cepkenli bir bahçede gülhatmilerin menevişlere türküler giydirdiğini, efkârlandığında masanı ay ışığıyla donatıp gecenin katranından dem çektiğini duyumsamaktır. Asma altında bir köylü güneşten kül sağabilir örneğin.

Gerçi burada şaire de iş düşüyor. Dili, yalın, duru, akıcı ve arı olmalı ki şiire açıklama gerekmesin. Çok anlamlılığı, derinliğiyle bir âhenk üzerinde ilerleyerek dokunmalı ruhuna.

"Şiir dilin çiçeğidir" demiş Ahmet Hamdi Tanpınar. Yani dil çiçek açmalı. Bu bir elma çiçeği de olabilir, yeri geldiğinde bir fesleğen de. Aslında şair, fesleğence bilmeli. Çünkü okuyucu şiirin asıl parçasıdır. Her şair şiirini okunsun diye yazar. Bence şair şiir boyunca okuyucuya fesleğence konuşmayı öğretir!

Boşuna "Şiir sözcüklerle güzel şekiller kurma sanatıdır" dememiş Cahit Sıtkı Tarancı. İmgelerle dolu alt alta yazılmış dizeler yağmır değildir şiir Yavi. Şiir karşı penceredir. Kendi pencereden gördüğün şekilsizlikleri karşı pencereden bakana masalımsı bir yürek coşkusuyla düzenlemektir.

YAĞMUR'UM BEN

Şafaktan kopmuş
kayan bir yıldız
inleyen yüreğim

Zemheride açar mı gül
baharı yok muydu
ömür trenimin

Ağustos ortasında
ırmaklar da donarmış
kaçıncı durağından geçtim
yıpranan göğümün

Zehirli elmalarımızı
nerede görsem tanırım
kanmayın uzun saçlarıma
aklım da uzun
duygularım da

Kaf Dağından çıkıp
avlularınızdan geçiyorum
hüznün ve
aşkın yakınından
geçip de
akıyorum sonsuza

Ölümü öldürdüm desem
İnanmazsınız biliyorum
ama ben
fırtınalı Yağmur'um
yaşam birikiyor
her damlamda

"Bazıları şiir sevmez. Çünkü onların yaraları yoktur. Yaraladıkları vardır." demiş Attila İlhan usta. Burada şair senden bahsetmiş sanki!

Biliyor musun gamze çukuruna düştüm geçenlerde bir şiirimde. Oysa bir şiirimde de uyarıştım seni "Öyle güzel gülünmez ki / Sakarım ben / Gamzelerine düşerim" diye. Şiir aşktır Yavi. Seveceksin. Yok beni değil, şiiri. Sana kendimi sevdiremedim ama şiiri sevdireceğim, söz.

Şimdilik hoşça kal Yavi. Akşama görüşürüz. Şiirce...

ÖLÜ KUŞLAR AĞIDI

-kül-
Şiire kaçtım, yırtık bir göğüsle üfledim külümü
bu ağıt bin yıl önce yazıldı bin yıl önce yandım ben

-ölüm-
hâlâ insanlar uyuyorken takvimi çevirdi ölüm
sarı küçük kâğıtlardayız bugün bir bebek kokusu zaman
çok uğursuzuz belki bu yüzden kan, yok olanlar bu yüzden
kırılmayan bir çiçeğin kalp yönüne döndürün beni isterseniz
yaşadığım kadar dilinden anlarım dökülen mevsimlerin!

-ağaç-
senin hiç mevsimin oldu mu Derya ya da yüzünde kaç
ağaç var
ben yangında ölmüş orman resmi yapmayı bilmiyorum
aldığın nefesle yürüyorum düşüyorum uçurumundan
sıkıntının
kaburgamda geceleri horlayan bir infilak sadece
ölülerin cevap verdiği görülmemiştir biliyorum
ve duyulmamıştır dudaklardan
son trene yetişmek için kalktığı kuş resimlerinin!

-anne-
anne beni böyle yıkama de, beni göğsümden çıkar
bir deliçay gibiyim içimde beni duy, kok beni, öp
ninnilediğin güzel sesinden bana bir kuş büyüt
beni böyle gönderme de anne, beni koyununda onar!

mermer-
ama dört kişiyle toprağa kardılar olanca anıyı
yüzünü mermerle yamadılar sessiz sedasız

-tren-
sarıldın mı annene son düdüğü de çalarken yaşlı trenin
hayata yeniden gelebilmenin kurdun mu hayalini
boğazındaki delikten geçti mi derin güzelliği ırmakların
meğer nefes yudum yudum tatlanan bir şeker ağacıymış
anladım gittiğinde

-rüya-
saçlarını dökme onlar kalsın annenin rüyasına uzat
bebeklerin yumuşacık uykuları olur yine öyle uyu
beni böyle göğsümdeki meyhanede ağlarken görme!

dönüp dünyanın suratına tükür en iyisi!

KÜÇÜK BİR GÜNAH

*Atını öpüyor pire
Kabuğunu arıyor yara*

Küçük bir günah, bağışlanabilir yoksullara.
Masumiyete, kanmışken bu kadar.
Acınası bulduğum, küçük bir günah,
ihtiyacım var!

Yine ellerimi örüyor kirpiler.
Yangınların burnuma sokuluşları.
Gömdüğüm arkadaşlar,
tohumlara, zıvanalara,
sesleri unutulmuş.

Daracık bir sokaktan
saklı bir avluya çıkaracak,
küçük bir günaha.

Ekmek atmak boğulan bir çocuğa.
Belki parasını öpüp, yatmak bir kadımla.
İhtiyacım var böyle küçük bir günaha.

Alışmam küçük şeylere.
Küçük kuşlar,
küçük bulutlar,
küçük şehirler...
Bir zorba gibi, sevmedim küçük şeyleri.
Küçük bir günah.
Belki, sigarada adımı söndürmek
Küçük bir köyde koyunları dişlemek.
Bir çocuğun ıslak saçlarından içmek.
Kendimden vazgeçmek belki.

Küçük bir günah!
İnsan son nefesinde de küfredebilir!
Söz veriyorum köpeklere ve atlara:
Günahların peşinden koşacağım yalnızca.
Küçük günahların, küçük bir insan olup.
Belki, bu gece kızıl erikleri vuracağım.
Belki, kızımın kumbarasını yakacağım.
Belki, annemi eteğinden asacağım.

Küçük bir günah,
ihtiyacım var!

Osman Serhat ERKEKLİ

583

Değerli eleştirmen Tuncer Uçarol'a yaşarken kitap çıkarması için çok ısrar ettik. Kabul eder gibi olmuş ama ömrü yetmemişti. Üç ana eser bıraktı: İncelemesal Şiir Eleştirileri, Denemesel Şiir Eleştirileri, Şiirler Üstüne Günlük. Adana için yazdığı anı ağırlıklı tanıtım kitabını basan Heyemola sıra ile basacak bunları anlaşılan.

584

Amcam Yüksel Erkekli şairdi. Benim kitaplarımı okuduğunu hiç sanmıyorum. İnsanı bazen en yakınları bile okumuyor.

585

Özgür Erkekli diyor: Ben Hayatın peşinden koşuyorum, Dünya da beni kovalıyor. Dünya ile Hayatı tefrik etmesi iyi olmuş kardeşimin.

586

İnsanlar özensiz. Hayvanlarda mesela saygı diye bir mesele yok. Ahlak akılla geliyor ve gidiyor. On Emire gerekçe akılla.

587

Cep telefonu at avrat silah üçlününün devamı gibi oldu. Elimin altında olmayınca eksiklik duyuyorum.

588

Biz Sevil'le on yıldır birlikteyiz. Sadece altmış yıllık mobilyaları değiştirdik. Mesela kendimize avize aramadık. Çıplak ampuller altında oturuyoruz ve mesuduz.

589

Ramis Dara, Ozan Öztepe ve ben Mudanya'da buluştuk. Ramis Dara bir ara dedi ki: Meşguliyet dinimdir benim. Sağolsun İstanbul'dan Ozan götürdü getirdi.

590

Sevil'le hemşerim Gülperi'lerin evine gittik. Kemal Sunal filmleri izledik. Bu filmler eskimiyor. Üst üste bile izleniyor. Gülperi'nin eşi Davut Bey dedi ki : Kemal Sunal her evin misafiri; ve ekledi: Öldüğü gün İstanbul'da büyük bir sessizlik oldu.

591

Hüseyin Peker *Engel-siz* adlı son şiir kitabında diyor ki: Yer ayırma mezarlık köşesinde bize / Kirlenir düşünceyi ölüm...

592

Sincan İstasyonu'nun eylül-ekim 2018 sayısında Hüseyin Serhat Arıkan adlı genç şairin "bir elma neye üzülür hiç sordun mu" mısraı ile başlayan şiiri orijinaldi. Desteklenmesi gereken bir şair.

593

Doydum. Hiçbir şair okuma isteği uyandırmıyor. Hususiyet ile çok bilinenler. İnsan biraz da keşfetmek istiyor. Şair çok eskimemeli; ayağa düşmemeli; taze kalmalı. Naylondan

MEMLEKETİMDEN

İSYAN MANZARALARI - LXII

ERGAN KÖYÜ'NDEN MEHMET ÇELİK'İN ANLATTIĞIDIR

Kutsanmış

Emek harcanmış

Kararmış

Taşları Cimin'den taşınmış

Yıkılmış

Sıyrılmış ahşap hatılları bedeninden ayrılmış

Ağır ağır eğilmiş zemine, hemhal olmuş,

Yaralanmış

Alev tutmuş

Önce damı seyrelmiş

sonra kirişleri

yarılmış

Yeniden çatılmış

Doğrulmuş

Gerilmiş

Aralanmış, arınmış

Dokuz yüz on beşte

dört oğlu Ateşyan'ın

yığılınca

üst üste köyün meydanına çırılçıplak

hepten küsmüş taşları

yere kapaklanmış yorgun

kilise

bıktığım kadar eski şairlerden de bıktım. Yeni şair yeni bir maden, yeni bir madde, yeni bir mana getirmeli. Yeprem Türk ve Ozan Öztepe'de bu hassa var.

594

Kriz. Dolara karşı değer düşmesi. Eldeki sınırlı para malları alamaz oldu. Buzluğa domat, bamya, barbunya, fasulye attım. Reçel ve turşu yaptım. İçki ve sigaram olsaydı nasıl yetişecektim, bilmiyorum.

595

Hemşerim Gülperi yine bahçesinden biber, buğdaydan yapılan tarhana ve çökelek getirdi. Günlerimi onlarla geçiriyorum.

596

Siyasi düşünce farklarından, egodan, edeb eksikliğinden hep şikayet edilecek. Ne güzel bir filmi : İnsanlar Yaşadıkça...

Şerif TEMURTAŞ

BİR GECE VAKTİ

yosun ve küf kokuyor gece
ölüm gelir kör uykularda
çıkardım bir düştün bir köy evine
hayal kurardım taş ocağında
düşerim bir buluttan gerçeğe

düşer toprağa tohum
paramparça sıkılmış yaşamlar
ilkyaz uyanır ölüm uykularından
su gider kum kalır
akar dere boyu yaşama

kör bir bıçak saplanır gecenin ciğerine
eylül de gelir uzanır
gider son yaz ilk gençliğimden
sonbahardan kışa
yağmur da gelir belki

köstebek sığınaklarında keder
yorgun bir amele gibi uyuyor toprak
kuyudan ayran çekiyorum
yakıyorum sokak ateşini
ten ve kül kokuyor sığınak

Eylül 2018, Salihli

Ahmet AKARSU

KAHVE DENİZ

Tüm mülkün bir deniz gibi
çıplak ayağınla bastığın
derinlerden gelen bir şey taşıyorsun
bunun izi var üzerinde.

Kendine bir sis oydun vehimlerinden
Uçuşan yaprakların yoksuzluğunda
Yıkanmış ellerin, perdeler gibi
Hep örtüyorlar serinliğini.

Bir su boşluğunda tadar gibi
Kırıpıyorsun gözlerini, tüller...
Menekşeli erguvanlı yangınların
Zihnimde bıraktığı koku...

Bana uzaklığının ağırlığı
Ve yorgun kumaşlar...
Bunlar bana seni anlatamıyor, yokluğun bunların anlamsız
dolgusu.
Ve günden kalan bir çiçek
Boşluğuma uzatıyorsun, dokunuyorum
Tüm bir bekleyişin sonu neye varacak
Her gün basıp geçtiğimiz kahve deniz...

Remzi ÇATAK

BU ARALAR SEN

Sen Güney'in aşk manzarası
renklerin isyanı,
Sen temmuzların esintili boğazı
Söylesene nerelerde çoğalır şimdi sesin

Hangi gök doluyor ağzının tepelerine
Ben vardım Hint eline. [Bak
Yalnızlık, herkesi anlatıyor biraz

Yıkık dökük parmakların yankısında
Söylesene nerelerde yetişir zamana insan

Ben üzgünsem yokluğunda aynada, ihtilallerde
ve elimi dolduran bu hiçlikte
Üzgünümdür işte
belki de
Sonu kötü biten bütün romanlardan

Söylesene yusufluk kuşlarının anası
kekik kokulu dağların karında filizlenen sevdadır (adın/
Ölüme karşı geçtiğimiz denizler
Bir çılgılık halinde şimdi

bana kalırsa buna özlem derim ben
Çukurova yaslanır gibi bu akşamüstü
döktüğüm yoksulluk yükselişte

Söylesene sen aşkı, umudu kurtarma ordusu
Kim olur ben gibi yağmur bekçisi
Yaşamı sıyrarak yaşadım ben
uyandırmaya gelsen beni, yorgun bir rüzgârım ben
Sen Güney'in aşk manzarası
yüzümü sana tutsam leylaklar atar belki üstümüzde
Söylesene nerelerde kaldın sen

Dilek BAYRAM

KANTROL

Ruhumu uçan bir süpürgeye bindirdim:
Defterimin sayfalarında karıncalar dolarken,
Kantaron yağına kontrol yağı diyerek,
Devamlı aynı sözcükleri tekrarlayan yaşlı amca
Ekşi karadut, ekşi karadut satıyordu.

Ruhum buralardan çoktan kaçıp gitmişti o sıralarda:
Bol tozlu 1958 tarihli Fransızca ve İspanyolca kitaplar,
Çizgi romanlar, eski bira bardakları
Pikapta dönüp duran adını bilmediğim bir müzik.

Uzun süredir kelebek görmemiştim...
Aristo burada evlenmiş, burada âşık olmuş.
Ben Sokrat'ı severim, Sokrat'tan bir iz yok
Athena'da bakılacak özel bir dünya var

Uçan bir süpürge var, kapı ardında.

Ağustos 2018

YEPREM TÜRK'ÜN "BAYRAK RİSALESİ"

Erkan KARA

Edebiyatımızda özgün işlere imza atan şairlerdendir, Yeprem Türk. Yeni eseri *Bayrak Risalesi* ile bunu bir kez daha bizlere göstermiş oldu. Bundan önce, dört şiir, dört düşünce ve iki poetik kitabı bulunan şairin, edebiyatımıza kattığı bu on birinci eseri *Bayrak Risalesi*, adından da anlaşılacağı gibi, bayrak üzerine, elli dört sayfadan müteşekkil, kırk parça metinden mürekkep, tematik bir çalışmadır.

Kitap, dünden bugüne birliğin göstergesi olan değerlere bir selam ile açılıyor; ve kırkırkanın ipi çıkırığında, kırk kuyuya birden salınıp sabaha Bir çıkan hâl ile, adeta birliğin simgesini oluşturan bir "Bayrak Risalesi." Evet, Yeprem Türk'teki bu coşkunluk (Bayrak Risalesi), her şeyin faş edildiği bir zamanda –bir çok ağızlı olanı gördüğündendir ki– ortalık olmak değil, hayat içinde var olmak için, edebi dildeki, birliğin bir göstergesidir.

İlim, irfan ve tefekkür üzerinde yoğunlaşan *Bayrak Risalesi* ile, bin yıllık kimliğimizin sembolü bayrağımıza, Anadolu irfanı ekseninde, yeni ve farklı bir boyut kazandırarak, bayrağın hangi bayrak olduğunu bu kitapta bize anlatmaktadır şair Yeprem Türk. Anadolu irfanı yalnız tasavvufla eşitlenirse de, kültürel, örfî, islami ve siyasi kaynakların içindeki en temel taşı tasavvuftur yine de. Çünkü, insanı kendisine dair keşifleri canlı tutan, tasavvuftur.

Bu bağlamda, aşk ve irfan içre *Bayrak Risalesi*; bayrağın tarihini, onu kendi tarihinden başka, şairin kendi yüreğinden kendi sözcükleri ile edindiğini de bu aşk (Bayrak Risalesi) ile görmekteyiz. Yani bir aşk medeniyeti değil miydi bir bakıma Ariflerin Anadolu'da bize kurdukları. Bu yüzden aşk deyip de geçemeyiz, çünkü bayrağa dil olacak kanın gayreti aşktadır. Bunun için Yeprem Türk de "Bayrak aslında yazılmaz kardeşlerim. Bayrak söylenir. Ve ben bayrağı, yazmam, söylerim" diyor.

O vakit bize de *Bayrak Risalesi*'ne bir kulak vermek düşüyor: "Rabbim! Bayrağım doluyorsa: Buyruğunla ve 'gözbebeğimiz'in iziyle dolu. Hacılarının Mekke'de tavaf haliyle dolu. Hira, Tur, Nil haliyle dolu. Anadolu, Balkan, Afrika haliyle. Gül, sarıçiçek, ardiç haliyle. Kimsesizlere arkadaş haliyle, açlarına aş haliyle dolu. Emek deme haliyle ille de çalışmak haliyle. Adalet ve ölçü haliyle. Umudu öldüren her şeyi öldürmüştür diyenlerin ve direnenlerin istikbali yeşerten gayretleri ile dolu. Ve Allah benle istediğini yapsın haliyle dolu."

*Yeprem Türk, "Bayrak Risalesi", *Kuruluş Dergisi Yayını*, 54 sayfa.

Orhan EMRE

DATÇA'YA DAİR İZ DÜŞÜMLERİ

I
akşama vuran güneş uzak
bir dağın ve taşın suskunluğu
sürerken
su ağaç ve rüzgâr
hep bir ağızdan bir ses olurlar...

II
içine girdiğim deniz
rüzgârın savurduğu çam kokusu
göğün hüsrânına varan incir tanesi
ayrılırken diğer parçasından
tanesine varan toz gibi karışır
ateş böceği yıldızlara...

III
uyanış: hızır ve şah köyünde
dört kapı kırk makam
kırılğan, tüm avlularda Hüseyin
ölümlü dünyada hakikat...

IV
gözlerimde bir kapanış
cennet denilen o rüya: datça'da
tüm zamanlar bir koyda toplanır
belki bir gün tanrı bizi de sever

Anıl BAYRAM

TANRI KIYAĞI

tepemde koca bir bulut
şeffaf, gemi biçimli
sanki Ruh'un gemisi
uzansam göğe, dokunacağım
bir çift günah y

a
ğ
1

yakaladım. Biri senin, biri benim bahtıma
okşamaya memelerinden başlayacağım
rujun akması.

Meral BAĞCI

SERİLMİŞ PENCEREYE TEFEKKÜR

Devrederken dili şiire
Malûmu oldu aylak kadın kalemin
İsparmoza tutmuş acıların
Esrimeş fikir merasiminde
Söz kavgası usanç

Toprağın ağırlığını almırmış bahar
Can yanığına Asya yağmuru
Açsın terütaze pastoral sanat bakışı kadın
Peki ya güngörmez mi kardelen

Aynı göklerden kanatlanıp inen
İşlenmiş bu şiirde eşit değil miyiz
Şiirler olsun ki evet

Yine gelir mi yıldızlar saykodelik geceye
Güneşin turuncusu da ıslanmış
Ayak sürmemiş sular da
Yurduna sürülen savaş paniğıyle
Son utkuları bunlar
Gark olmuş nevi şahsı softa ayağına
Kan taşıyan hatta temel olmuş günde
Tanrılara bağlandı eller
Akşamdan damla damla yaşlar
Dar-ü gülistan sulandı
Havarilerin kargışında sayırlık ya
İşte tarihi hatıraların amansız yükü
Taşa bağlanmış dizleri karanlığın izinde
Sessiz dil kökler

Politik dayanç gözetmez doğa üstün müdür
Kötülüklerin sorumlusu sefihken
Lirik devinimlerin tansılığı
Güzelliğı ayıklayan stoacı
Esinti ki gravör
İpil ipil kalabalığa karışan
Oradan kahramanlık hikâyesi anlatan geceye
Işık kopyasını mühürleyen adına
Ve sunmuş kendini bilgi renklere çalımı
Hare hare evrenselce

El uzatma çağrısı bülbül
Yarımküre ses aşk özgürlük
Efil efil şölen
Kucak dolu kitap barikat

Erdinç DİNÇER

TAKATUKA

ve ördüm şişleyerek bir meczubun hırkasını

ilk elden bir yaşam mümkünse bu gövdede
giydir beni eskici hele al bu takatukaları
takatukalatmaya götür takatukacıya
kırışmış ellerim hazır kavgaya

ve söylemek isterdim güzel bir kadına
her ben'in dünyayı yeniden öptüğünü

Nisa LEYLA

ÖLÜM GELMİŞ GİBİ

akşam olduğunda kalbim karardığında
ölüm gelmiş gibi çok özlüyorum seni

aynaya baktığımda yüzüm sarardığında
ölüm gelmiş gibi çok özlüyorum seni

sözcükler oturduğunda seni içtiğimde
ölüm gelmiş gibi çok özlüyorum seni

aklıma geldiğinde aklım durduğunda
ölüm gelmiş gibi çok özlüyorum seni

boynum büküldüğünde boynum ağladığında
ölüm gelmiş gibi çok özlüyorum seni

ölüm gelmiş gibi ölümüm gelmiş gibi
ölecekmişsin gibi çok özlüyorum seni

Ali Osman AVCI

BİR ÇAY İÇİMİ

Haydar Ergülen'e

Ah diyorum Haydar abi
Oturup bir çay içemedik sakın bir körfez akşamında seninle
Yürüyüp geçtin yanımdan dalgın bir deniz gibi

Sakalından bahar gibi şiirler
Başboş bir tren gibi süzüldü sarı bir yalnızlığa
Bir damla buluştu bütünülle
Esrildi bulutlar, gök tutuştu nârından

Haydar abi diyorum sen anla
Ne zaman dönsek kendimize
Eskişehir oluyor bütün şehirler

Uçuyor aşkın zerreleri göğün kanatlı bahçelerinde
Meydan okuyoruz yerçekiminin bütün yasalarına

Odunpazarında biz üç arkadaş masamızda elli iki ve üç çay
Küçük bir es verdik ömrümüze sen bilmezsin

Bütün gurbetleri topladım hüznün pazarında
Divan sazımla Ali'yi çağırdım erenler dergâhında

Sen var bu dediklerimi mektup belle Haydar abi
Ve kör bir kuyudan başkası bilmesin gönlümüze düşen
güneşi

VAKİT MANİLERİ

SABAH

Dirildim kalktım sabah
Dünyaya baktım sabah
Uykuda başucuna
Bir gül bıraktım sabah

Tatlı iştahlar olsun
Kutlu siftehlar olsun
Som ışıklar altında
Mutlu sabahlar olsun

Sabah yarı kutsaldır
Eğme başını kaldır
Hamle bekliyor senden
Sarıl hayata saldır

KUŞLUK

Güneş doğar hoşluktur
Manevi serhoşluktur
Bir adam boyu çıkar
Dem bu demdir kuşluktur

Sabah öğle arası
Huzurlu manzarası
Kuşluk kuşlar öterken
Silinir kalp yarası

İnce bir güneş kuşluk
Herkesle kardeş kuşluk
El eder hem göz eder
Güleç ve demkeş kuşluk

ÖĞLE

Öğle tatilindeyim
Aşkın sahilindeyim
Dinlerim bıcır bıcır
Kuşların dilindeyim

Bir yağmurdu bir seldim
Sert kayaları deldim
Öğlende toy kurulmuş
Kanat kuşanıp geldim

Yaptım küçük bir sayım
Nasıl bir masadayım
Öğlen mezesi gökten
Haydin güneşim ayım.

İKİNDİ

Hayat bir indibindi
Bir kuşluk bir ikindi
O hoş kırkikindiler
Birden nasıl da dindi

Penceremdeki ıtır
Açıyor pıtır pıtır
İkinci bana en çok
Mazimi hatırlatır

Kuşluğun bir eşisin
Belki de kardeşisin
Sen çok yaşa ikindi
Kanımın ateşisin...

AKŞAM

Akşam derim susarım
Düğmeleri kısarım
Kırılırım dünyaya
Bazen öyle pıсарım

Gündüz gece arası
Kısa sert macerası
İzin vermem elimden
Tutsun akşam sofrası

Akşam ağır bir makam
Anlamsızlık ve anlam
Sarkaç gibi sallanır
Akşam akşam ah akşam

GECE

Gece saltanatımdır
Ülkemle vuslatımdır
Dört bir yana sürerim
Kanatlı cin atımdır

Kendimedir pazarım
Bin bozar bir yazarım
Birkaç damla su için
On bin metre kazarım

En sevdiğim yer gece
Gümüşi bir ter gece
Akşamları bir ölür
Bin yaşarım her gece

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara	Katkı Payı	: 40 TL.
Produksiyon	: İhsan Üren, Z. Ersin Erdem, Yalçın Oğuz, Halim Çiftçi.	Posta Çeki ya da Banka hesabı:	Ramis Dara adına açılmış; 6025702 numaralı Posta Çeki hesabı ya da Yapı Kredi Bankası Mudanya şubesi (567) Hesap No: 72092839 IBAN: TR370006701000000072092839
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Zühtü Engüdar (Alipaşa Mah. Konuralp Cad. Karnur Apt. No: 22 D: 3 Osmangazi – BURSA)	Baskı	: Akın Erim Matb. Hocalizâde Cad. 7/27 Setbaşı – BURSA
Yazışma ve posta kargo adresi	: PK 68 16361 Ulucami – BURSA		
E- Posta	: akatalpa@hotmail.com		
Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 – 7685		